

Số hóa thị trường chứng khoán: Giữ niềm tin từ mỗi giao dịch

07:34 29/10/2026

Thị trường chứng khoán càng số hóa, yêu cầu bảo vệ dữ liệu và an toàn giao dịch càng trở nên cấp thiết. Khi phần lớn hoạt động của nhà đầu tư được thực hiện trên môi trường trực tuyến, năng lực công nghệ không chỉ quyết định tốc độ vận hành mà còn trực tiếp ảnh hưởng đến niềm tin của thị trường.

Một giao dịch an toàn cần nhiều hơn tốc độ

Chuyển đổi số đang làm thay đổi mạnh cách nhà đầu tư tiếp cận thị trường chứng khoán. Từ mở tài khoản, xác thực danh tính, đặt lệnh đến quản lý tài sản, ngày càng nhiều công đoạn được thực hiện trực tuyến. Điều này giúp rút ngắn thời gian giao dịch, giảm chi phí vận hành và mở rộng khả năng tiếp cận dịch vụ.

Tuy nhiên, khi giao dịch chuyển lên môi trường số, rủi ro cũng dịch chuyển theo. Một tài khoản bị chiếm quyền kiểm soát, dữ liệu khách hàng bị lộ hoặc hệ thống giao dịch bị gián đoạn đều có thể gây tác động trực tiếp đến nhà đầu tư và hoạt động của công ty chứng khoán.

Vì vậy, chuyển đổi số của thị trường không nên chỉ được nhìn dưới góc độ nâng cấp hệ thống giao dịch. Yêu cầu quan trọng hơn là số hóa toàn trình nhưng phải đi kèm khả năng xác thực, kiểm soát truy cập, giám sát dữ liệu và phát hiện bất thường.

Số hóa hoạt động giao dịch chứng khoán cần đi cùng các lớp bảo vệ dữ liệu và tài khoản nhà đầu tư.

Các giải pháp xác thực số đang được nghiên cứu và triển khai nhằm giảm phụ thuộc vào phương thức truyền thống như SMS OTP. Mobile ID có thể xác thực thông qua tín hiệu viễn thông, giúp rút ngắn thời gian đăng nhập và giảm thao tác của người dùng. Tuy nhiên, xác thực nhanh không đồng nghĩa với an toàn tuyệt đối. Các lớp bảo vệ cần được thiết kế liên tục từ khâu định danh khách hàng đến kiểm soát giao dịch và giám sát tài khoản.

Đây cũng là lý do chuyển đổi số trên thị trường chứng khoán cần được triển khai đồng bộ giữa cơ quan quản lý, sở giao dịch, VSDC, công ty chứng khoán, ngân hàng lưu ký và các doanh nghiệp công nghệ.

An toàn dữ liệu trở thành một phần của năng lực cạnh tranh

Sức ép lớn nhất đối với quá trình số hóa là làm thế nào để hệ thống vừa thuận tiện cho nhà đầu tư vừa đủ khả năng chống chịu trước các cuộc tấn công mạng.

Theo số liệu được cung cấp, lĩnh vực tài chính, chứng khoán, ngân hàng và bảo hiểm chiếm 41,18% trong tổng số 552.000 cuộc tấn công mạng được ghi nhận trong năm 2025. Khoảng 8,5 triệu tài khoản tài chính, ngân hàng tại Việt Nam bị lộ lọt dữ liệu cũng cho thấy quy mô rủi ro đối với các hệ thống chứa thông tin tài chính ngày càng lớn.

Trong môi trường đó, công ty chứng khoán không thể chỉ xử lý sự cố sau khi xảy ra. Hệ thống bảo mật cần chuyển sang mô hình chủ động, liên tục giám sát và

phát hiện những dấu hiệu bất thường.

Trung tâm điều hành an toàn thông tin (SOC) có thể đảm nhiệm vai trò giám sát tập trung đối với hạ tầng mạng, ứng dụng, thiết bị đầu cuối và dữ liệu. Cùng với đó, trí tuệ nhân tạo có thể hỗ trợ phân tích hành vi, khoanh vùng sự cố và rút ngắn thời gian điều tra. Theo thông tin được cung cấp, AI Investigate Agent được tích hợp vào Viettel SOC có khả năng giảm 50-70% thời gian điều tra thủ công.

Tuy nhiên, công nghệ chỉ là một phần của bài toán. Hiệu quả bảo vệ thị trường còn phụ thuộc vào chất lượng dữ liệu, quy trình phản ứng sự cố, phân quyền truy cập và trách nhiệm của từng đơn vị tham gia chuỗi giao dịch.

Do đó, các công ty chứng khoán cần tiếp tục chuẩn hóa hệ thống, đánh giá định kỳ các nguy cơ bảo mật, xây dựng phương án sao lưu và khôi phục, đồng thời nâng cao năng lực đội ngũ chuyên trách. Các tiêu chuẩn như ISO/IEC 27001, PCI DSS hay SOC 2 có thể được xem xét phù hợp với từng hệ thống và loại dữ liệu.

Về dài hạn, số hóa thị trường chứng khoán không chỉ nhằm tạo ra những giao dịch nhanh hơn. Giá trị lớn hơn nằm ở việc hình thành một thị trường có khả năng vận hành ổn định, bảo vệ dữ liệu và phản ứng nhanh trước các rủi ro mới.

Khi nhà đầu tư có thể giao dịch thuận tiện nhưng đồng thời cảm thấy tài khoản, dữ liệu và tài sản của mình được bảo vệ, chuyển đổi số mới thực sự trở thành nền tảng củng cố niềm tin và nâng cao sức cạnh tranh của thị trường chứng khoán Việt Nam.

Minh Thành (t/h)